

У Новоме Саду 10. децембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду Ручписи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernal-er Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације пише се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 повч. од реда.

Две-три речи

о нацрту новог устава за Србију.

„Краљ се Милан ближи свом народу милон,
Таке вести туткају у уши нам шилом,
Оним истим шилом, они исти смели,
Који су нам често очи бости хтели.
Ал сад очи тремо,
С ухом даље гремо,
Питамо да л' смемо
То да верујемо?!

„Краљ се Милан ближи свом народу драгом“.
Тако пишу целом пера свога снагом.
„Он народу пружа од слободе дара“, —
(Ево му сведока — Николе каплара!).
„Милан, он је само у слободи вес'о“ —
(Стегу мрзи, — за то ј' брачне везе стрес'о).
„Па шта јоште пусти сумничари ишту?
Нов ће устав да им да — (у позоришту).
„Тог устава нацрт већ је штампан цео“ —
(Само се још педи по декоји део).
„Ако томе краљу вероват' се неће“ —
(Онда да коме ће!!).

Поменуше нацрт. — Тачака је много; —
Ко би их на брзо све прозрети мог'о.
Али једна тачка истиче се сама
Баш као салама међ кобасицама.
„Аво кад год“, чујте, тако тачка гласи
„Аво кад год лија бумбара опраси,
Ил се слично што год у Европи роди,
Миланово ј' право, да Србију води, —
Викне ли он: „у рат! — па ма у сред мира,
Сва Србија мора то да респектира.
Викне ли он: у мир! — па ма ђорнут био,
Душанова крв се мора скувит' тио — —“

Ја ту тачку и сад гледим, гледим, гледим.
Хтео би да је штедим, да је не увредим;
Али она на ме тако очи бечи,
Да ја, мален' човек, морам нешто рећи:

Има, има таквих држава, земаља,
Које упру очи у свог врлог краља;
У њему им вера — његова у њима —
— Е тако се што год и прима и штима.

Ал Милану краљу ја би друго рек'о.
Ја га питам: где је он то право стек'о?
— Аха, чујем, чујем грло недалеко:
„То је право Милан на Сливници стек'о.“

Стармалчић.

„De mortuis nihil nisi bene.“

Уважавајући стару пословицу ми би сад одговорили: „Е па bene!“ — и ништа више.

Али, ту пословицу употребљују противници наше аутономије тако јако, да им бенетању већ нема краја. А на ту бескрајност тек се морамо осврнути. „Српски Дневник“ утркује се са „Нашим Добом“, ко ће лоја(л)вију свећу да прижеже на гробу Германову, ко ће у шири и црњи оквир да утутка име и славу покојничкову (јер се ширина тих оквира у Пешти на центиметре мери — а пештанске меродавнике није добро врећати). Но пештански „Ллојд“ је ипак далеко одмакао од њих, — јер ето ми на пример, а и сви прави Срби мислили смо да Герман треба да иде пред вечни суд онакав какав је, дакле без покроба, — али његов стари покровитељ „Ллојд“ нашао је да је добро да му и покров отка, и то од чега, од мржње целог Српства, јер, по естетици „Ллојдовој“, то је „најлепши покров за мртвог патријара српског.“

Даклем „Ллојд“ је ајдустирао Германа за пут на онај свет; он му је огрнуо покров народне мржње, јер мисли да ће и богу мио бити онај, који се умео народу свом тако својски омразити. Но можда он мисли да је тако и мржњу нашу саранио. Ту смо га преварили. Јер ми нисмо мрзили, и не мрзимо Анђе-лића, него дела и недеља његова, и на њих ће падати све већа и већа мржња, догод их очима гледамо, — па ко хоће да сарани и мржњу нашу, боље би било да скине са лица земље и дубоко закопа све оно, што је Герман тако обилато разасуо.

Види се да су пештански Чивути читали старе српске привилегије, — али нису све добро запамтили. Сећају се да онде стоји: „Liceatque vobis“ etc, па мисле да је то њима речено, ма да им нико не смета кад свога оберрабинера бирају, — то им није доста, — него су ево већ нашли свога кандидата и за упражњену столицу патријаршије српске. Ми мислимо да се они бадава труде, — али опет кад узмемо ствар са друге стране, тешко је веровати да се бадава труде, јер кшефтелеси своје услуге никад ником бадава не пружају, höchstens на вересију — ал и то на сигурну мевуцу. Та за бога, кад је могао касарин Фегер за 8.000 фор. постати немеш, за што да се Чивути не мешају у ствари даљског спашивања, који мало више доноси. —

Па ипак ми се надамо да ће се избор патријарха свршити vortrefflich, — а не тreforlich.

Али сад, да нам ко не замери што тако много говоримо о Герману, ајде да видимо шта би се могло

рећи о онима, који су иза њега остали а његови се звали.

Нема их много, па нам неће посао бити тежак.

О брату Германовом Стевану. О њему се може рећи нешто врло лепо. „Он више неће пуцати на народ.“ — Па зар то није лепо.

О Кушевићу. Он је први почео грдити Анђе-лића, спомињући његово благо и његову неблаго-дарност.

О уреднику Нашег Доба. Не треба се ни мало чудити ако се тај верник од презјелне радости завуче у своју кућу, па опет само једанпут на недељу почне излазити.

О поп Панти. Он за то није дошао да целива свету десницу, јер су покојникове руке сад биле на прсима прекрштене. А он тако не целива.

О Лемајићу. Он као да се није сувише ожалостио. Јер је таки после смрти Германове двапут скочио у (чину).

О неким берберима које је Герман патрони-зирао. Они ће се сад сигурно у Митровицу одселити, јер је тамо премештен сав саун, који је иза Германа остао.

О Милану Грозном. Difficile est SATiram non scribere. Многи се чуде од куда у тако малог човека толико суза, кад је још за живота Германова испла-као пензију.

Како певају немачки Немци о својим царевима.

Wilhelm I. — das war der greise Kaiser.

Friedrich III. — das war der weise Kaiser.

Wilhelm II. — das ist der Reise-Kaiser. („Н. Л.“)

ПОДЛИСТАК.

Како ли су лепо наместили!

Написао Јосиф Хевешија.

(Свршетак.)

Већ кроз један минут сам закуцао сам на теткимин вратима.

Несам ни чекао одговора, него одмах руним унутра.

Мислио сам да ћу затећи тетку са облогама на глави, где лежи на дивану и јауче од бола.

Преварио сам се.

Она сеђаше поред стола, а преко од ње Ленка, и где чиме се занимале! — картале се.

Ако се не варама, играле су пикета.

Моја појава врло их изненадила. Изгледале су не-како чудновато, као да их је ко полио хладном водом. Та није шала — ући без пријаве.

— Извините молим, — почнем ја најсвечанијим гласом, али тетка, која је заједно са Ленкем скочила од стола није ми допустила да наставим.

— Тиме, што сте ви — плане она на мене у потпуном смислу те речи —, тако без пријаве упали у нашу собу, тиме сад крунишете она своја лепа дела, која су већ и нама дошла до ушију. У осталом не браним, што се тако десило, бар ћу вам у очи казати, какво мишљење имам о вама, поштовани господичићу мој!

— Драга тетка, — почнем ја по ново, али једним тоном више, да ме не би опет као оно мало час „надгласала“ —, верујте ми, да сав горим у жељи да дознам, шта сам ја то могао учинити, што би отргло од мене вашу драгу љубав, и због чега сам и јуче и данас тако туђински дочекаан у дому вашем. Да вас не волим толико, као што вас заиста волим и поштујем, да се не сећам свих оних срдачних дочека, кад год сам вам пређе долазио, кажем вам заиста бих до сада већ био отишао од вас: али пошто сам тврдо уверен, да овде мора да постоји неко велико неспоразумљење, то сам, и макар ме у први мах и за насртача сматрали, желео, да ма по коју цену изидем пред вас, да ово неспоразумљење рашчистим, и да вас замолим, да ме не осудите, пре него што ме испитате.

— Неспоразумљење! — насмеја се тетка подругљиво, док је Ленка за све време док сам ја говорио, оборене главе ћутала. — И сувише поуздане податке имам, а да бих могла поверовати, е је то неко неспоразумљење.

— Чае и податке имате!? Па имате ли бар о свему? — запитам ја.

— О свему да, — одговори тетка, све већма улазећи у такат, — јер ако хоћете да знате, ево ћу вам казати, да вас цео ваш град познаје као човека, који воли да прави шкандале, а сада и ја сама увиђам, да је ваш отац имао право кад се тужио на вас, да не можете, по-

Ђира. Знаш ли како се зове нов министар комуникације у Русији?

Спира. Не знам. Али ако ми кажеш знаћу.

Ђира. Зове се Пао кер.

Спира. Хм! То баш није згодно име за министра, који долази. Обично се за министра који одлази каже: Па о кер.

Ђира. Јеси ли чуо да шах персијски Наср' Един сам себи још за живота свога диже споменик?

Спира. А хоће ли ту бити урезано, да је он тај споменик сам себи подигао.

Ђира. То јамачно неће бити урезано.

Спира. Е, то је лепо. Бар је оставио и потомству, да нешто на споменику његовом допуни.

П у с л и ц е.

☛. Сад тек знамо за што је Бисмарк обријао браду. Надао се да ће постати почасни богослов. То се и догодило, али на срећу не у Карловцима, него у Гизеву.

☞. Русија се накланула да подигне зајам од 50 милијона рубаља. На ту њену наклану кануло у Француској таки први дан пет пута толико. Те каноне Бизмарк не воли, — макар да је богослов.

ред свих лепих прихода својих, да изилазите на крај, него још непрестано иштете од њега новаца.

— Ова последња оптужба — што јесте јесте — није баш лажна, мислио сам ја у себи. Али још није дошла како ми се чини, она главна на среду, а ја бих ту волео да чујем; ту ће канда баш лежати зец.

— Ја човек од шкандала!? А какве сам шкандале ја чинио? Ко може шта рећи за мене?

— О, молим, знамо ми све; бадава се пренемажете.

— Али за име Бога, тетка, реците ми већ да и ја дознам то.

— Добро дакле, — рече она с неком победном позданомшћу; — реците ми, поштовани господине сестрићу: ко се оно недавно тукао на улици на очиглед стотини гледалаца, да се на послетку и жандари морали умешати. Ко ли је оно у сред дана трчао за неком непознатом женском, и из обесне опклад, пољубио је пред толиким светом? Па ко ли је онда водио после ту женску у више трговина и накуповао јој вазда ствари, само да би добио од ње опроштај за ону шкандалозну увреду? И реците ми, поштовани господичићу, ко оно даје доносити у свој стан најскупља вина? Ха? Молим сад одговора.

Одговор беше гласно смејање од моје стране, што је довело тетку у забуну, и она са неким чудним изразом на лицу нетревимице гледаше у мене, као да би што пре да извуче из мене одговор.

— Одмах сам знао да ће тако што бити — рекох

☛. Око зграде нар. позоришта у Београду, где ће се држати велика скупштина, плете се сад мрежа — телефонска. (Кад би се плела мрежа рибарска, ми би слутили да ће се уловити каква риба. Али кад се плете мрежа телефонска, можда ће се уловити какво теле).

☛. Кажу да на великој скупштини неће бити краљевих посланика. Молим, а да шта је „уставотворни баталијон.“ Јер тога до сада при стварању устава нит је икад игде било, тешко ће га икад игде и бити.

☞. „Уставотворни баталијон“? — то је само ради вечитог спомена, да је устав донешен под царством Николе Христића.

☛. „Уставотворни баталијон?“ — да то није притисак од горе? „Видело“ каже да није. — Притисак од доле за цело није; па онда да шта је. То је само притисак унапред.

☛. Добро је рекао владика Теофан: „Да је било друкчије, било би друкчије.“ — Томе имамо још само ово да додамо: „кад буде друкчије, биће друкчије.“

☛. У Бечу је један занатлија проиграо 5.000 ф. на „малој лутрији.“ — Срећа његова што се то

ја, кад сам мало дошао себи од смејања — Пре свега једно питање, драга тетка: од кога знате ви све ово?

— Но, дакле не ћу да тајим — рече она, а видело се, да моја мирноћа није остала без утицаја на њу, — чула сам од твога пријатеља Станића, који је пре неки дан био код нас и све нам искрено приповедио.

— Од мога пријатеља, — рекох са подсмехом —, а то вам зар није приповедио, како сам убио једног богатог банкара.

— Иди, не говори којекакве будалаштине — рече тетка, већ са свим заборавив, да ме је мало час частвовала са ви.

— Е, драга тетка, кад је то све, онда ме само и на даље задржите у љубави и доброј вољи; јер будите уверени, још сам заслужан тога. Но да не би изгледало, е само тако олако хоћу да се извучем испод ових оптужба, ево вам на свако питање одговора... Јесте, ја сам пре неки дан ударио по лицу једног — крадљивца, који је баш почео да тарака по моме шпагу, и за тим сам га предао жандару; јесте, ја сам у по дана трчао у лицом за — мојом сестром, која је баш тога дана дошла нам у госте, и ја сам је тада први пут видео, из далека познао, стигао је, пољубио се два три пута са њоме и за тим смо ишли у више трговина, где је она куповала разне ствари, што су јој биле потребне; јесте, ја сам тај, који дајем доносити све најскупља вина, и за тим их пошљем оцу, који је у последње време нешто болестан.

зобе мала лутрија, — иначе би проиграо још коју пшаду (т. ј. да је имао).

⊗. Кад је Анђелић умр'о, његов је сат још ишао. Сад већ и он стоји. Али не стоји у цепену Милана грозног, — него под печатом надлежности,

⊕. „Пакрачки декрет“ може кадгод многе људе да обрадује. Ето на пример : цео се илочки срез обрадовао, што је Богуновић добио декрет да иде у Пакрац. (Само не знамо да ли ће и Пакрачави скакати од радости на глас богуновства тог).

⊖. Ми давно опажамо да се око наших државних и званичних каса, ухватило коло разбојника. Неки нас терају у лаж, велећи : „какво коло?! — нема кола без кобана!“ — Ал ево сад је и Кокан ту.

×. Ова је зима заиста блага. Али vara се ко мисли да само у Шиду цвета шпијонажа.

□ У Пешти је, кажу, сада ужасно рђава пијаћа вода. Није ни чудо. Јер у Пешти перу Германова недела. И те лажије не просипају на ђубре, него се разлива кроз канале разних новина.

⊙. Од нове године курзираће нове банке. На њима ће као и до сада писати само : „Egy forint“ и „Ein Gulden.“ Али зато ће их порезна званија примати и из српских руку.

При овим последњим речима већ сам био у тетчину наручју, која ме је најсвесрдније загрлила и у чело пољубила.

У том истом тренутку отворила се и врата од суседне собе, и на њих ушоше тетак и Емил.

Сви ме редом грлише.

— А зар ви, тече, нисте код жетелаца?

— Несам, да богме да несам. Све смо слушали из суседне собе, и заиста се радујем, што си тако лепо доказао, да си лажно био окаљан. У осталом ја и тако несам веровао у те гласове.

На послетку сам приступио Ленчици, која ми је такође раширила руке у сестрински загрљај. Но застао сам мало.

— Дакле и ти си зар веровала, да сам починио толика зла?

— Не, она никако није — умеша се тетка — већ те је баш једино она бранила, и свима нам је непрестано говорила, да су то најподлије клевете и лажи, што нам је твој „пријатељ“ наговорио о теби.

Кад сам то чуо, братски сам је загрлио и искрено сам се пољубио са њоме.

— Хвала, сестро!

С мађарског: Љуб. Лотић.

≡. Не зна се колико ће трајати до избора новог патријара, али два месеца је најмање потребно, да се избере нова скупштина, и да се стара столица испраши и дезинфицира.

+. Што јесте, јесте. Признати се мора да се Анђелић у последње време почео морално поправљати. Јер у првом тестаменту његовом стоји, да своју библиотеку поклања карл. гимназији. А у другом тестаменту признаје, да то није његова библиотека, и да је не оставља што му се тако мили, већ зато, што је тако наредно пок. Шероглић.

⊕. Даклем знате ли шта су показали последњи избори у Србији? — Показали су да у народу напредњака нема. И то је једино немање, којим би се искуство увиђавна краља могло обогатити (т. ј. ако се није увијо ђаво у његову увиђавност).

Бука. Чивуцке новине најрадије доказују, да ми Маџарима не желимо добра. А то је лаж.

Шука. Тако ми бога, то је лаж.

Бука. Ми од срца желимо, да Маџарима падне сикира у мед, — и то тако дубоко, да је ни Тиса не могне домашити, кад му се прокте да подсеца стабло нашег народног права.

„Парламентер.“

„Парламентер“ је једини полит. лист у Бечу којем је главна цел да заступа словенске интересе, — па кад је једини, има права да нас каткад и наједи. И ономад, у своме 51. броју послужио је нас Србе са врло јединственим саветом, измисливши барут, којим би ми могли сачувати своју аутономију и право на избор патријара. „Парламентер“ вели да није то главно, ко ће и какав ће бити патријар, већ је главно да се сачува право избора. Даклем шта треба да радимо. Треба да распитамо, која је та личност, коју би нам влада потврдила — то је почетак избора, а свршетак би био тај : да ту личност једногласно изберемо. Па ако нам та личност буде крхала врат, ми да се смејемо као неки победници, јер смо спасли право на избор.

„Парламентер“ можда не зна да ми таке савете већ одавно добијамо четир за грош. И то из врло солидних дуђана, почевши од Пешт. „Ллојда“, па све до Турског народа. Разлика је само у томе, што ти кшефтсмани кад нам таке савете одмерају увек даду и мало ироније приде (иронија уз тај еспап врло доликује), а наивни „Парламентер“ пружа нам ту исту робу са цубаком пријатељске озбиљности.

Даклем, драги „Парламентеру“, ако нам и од

сада будеш што саветовао, нека изспекулираш што мудрије и достојанственије, иначе боље ће бити и по тебе и по нас, да о нашим стварима ћутиш као заливен.

Nichts für Ungut

Стармали.

Потуцања.

Четврто по тунета.

XIX.

Самоћа је света;
Али знате л' коме?
Ко се уме племенито
Позабавит' њоме.

XX.

Речено је давно веће:
„Свако ј' ковач своје среће“.
Али кад је једном скујеш,
Ваља стати, —
Не куј даље, не куј даље,
Јер је можеш расковати.

XXI.

Зло је када здрава нога
Од зла страда:
Кад се у њу отуд, одуд,
Трн забада.
Ал и од тог још је горе
— Јест', тако ми бога —
Кад је пуно забадача
— Али нема здравих нога.

XXII.

Пјанац мисли једно,
Крчмар мисли друго;
Ал разномислица
Не траје им дуго.

XXIII.

Сиротиња помиње
„Наше богаташе“,
Ал ипак је далеко
Од „коха“ до каше.

XXIV.

За паора кажу
Има *десет* кожа.
Ал порезно званије
Има *десет* ножа.

Деда Љоша.

Захваљујемо и молимо у име сиротиње.

Захваљујемо дворској управи удове архидијецезе, што је последњу вољу Германову тако човечански и благодетно преиначила, те прилепчивим отровом заражене кошуље није међу сиротињу поделила. Јер ма да је голој и гладној сиротињи сваки дарак добро дошао, ипак јој је јектика излишна.

Само још једно молимо: да се те кошуље спале. Јер ако се Чивутима продаду, — онда може још горе испасти по сиротињу, т. ј. у место јектику да на поклон добије, може је још у незнању своме и куповати.

Стармали.

Љубавне шљокице.

V.

Нешто ћу да признам,
Удовице стара.
У очима твојим
Има пуно жара, —
Камо срећа да отако гори
И моја цигара,
Коју плаћам у трафици
Комад по шест пара.

VI.

Ти ме питаш зашто самац
Шећем гором,
Зашто више непролазим
Вашиим шором?

На то ће ти одговорит'
Глас мој тужан:
У ваш шор се доселио
Кројач —
Ком сам много дужан.

VII.

Медени колачи
Нису тако скупи;
Би л', душице, да ти браца
Срце једно купи?

Па ако га примиш
Пун ћу бити среће,
И кад га загризеш
— Болети ме неће.

VIII.

Јеси лепа, то признаје
И опрезно срце моје.
Па каква су твоја уста,
Па какве су очи твоје!
На твој миг би човек срн'о
У поворе адске тмуше;
Али мени једно смета
— Ја не волим на мигуше.

Шатријан.

Из ваздуха.

У бечким новинама читамо овај телеграм:
Belgrad. Die von den Blättern colportirte Nachricht, dass der Kronprinz seine Mutter in Bukarest besuchen wird, ist völlig aus der Luft gegriffen.
(А то значи српски: *Вест, да ће престољона-*

www.сведник своју матер походити у Букарешту, посве је из ваздуха извађена).

Ако је истина, да је та вест извађена из српског ваздуха, то је знак да у Србији још има здравија и чистија ваздуха, него што је срце извесних родитеља.

Из „Бачванина.“

Сомборски „Бачванин“ (бр. 47) укорава нашу „слободну штампу“ (т. ј. новине) због тона, којим још једнако говоре о Анђелићу.

Разлози: 1. Јер то вређа достојанство штампе. — 2. Што ми нисмо у овој земљи сами и нису око нас сами наши пријатељи. — 3. Што је Герман био српски патријарх.

Таки иза тога, у томе истом чланку, позива се „Бачванин“ на Германа да „ова наша аутономија није за нас“, и вели да смо т. ми „сами доказали“, и да „саборски одбор ради унаточ закону, суди силом и из пркоса.“

Разлози: 1. Такав говор не вређа достојанство штампе. 2., Ми смо у овој земљи сами и око нас су сами наши пријатељи. То није српска аутономија и није одбор српскога сабора.

Обећање

Да се више женит' неће,
Обећ'о је већ. —
(Многе секе волеле би
Да одржи реч).

— ц —

Питање и одговори.

За што се у наше браће Хрвата не одржава дуго ни један сатиричан лист?

☞ За то што преузв. бан уме боље сатирати, — али не оне што треба, него слободну штампу и самосвојну Хрватску.

За што се негда говорило, да је Босна „посна“?

☞ Јер је онда није могло свако чивуче цивилизаторски зврцати по носу.

За што је Анђелић оставио по милиона своме брату?

☞ На то има два одговора. Или је за то, што није могао ни по паре понети на онај свет. Или за то, што су неки измислили, да је при скоччању своме молио бога да благослови народ српски. — А благослов божи више вреди по све таште благо овога света.

Кад се ја оженим — —

К д се ја оженим
— А то је бар лако —
Е онда ће у мом дому
Бити ев' овако:

Жена ће ми служит'
И вино и пиво.
Жена ће ми варит'
Пасуљ и сочиво.

Жена ће ми куват'
Чорбе и пилаве.
Жена ће ми сладит'
Шољу црне каве.

Њени мали прстићи
Умеће и знаће
Месити ми пите
Баглаве, колаче.

Она ће ми сарму
Завијати сама;
Пржиће ми пилиће
Својим ручицама.

Она ће ми правит'
Рибње аспикате,
И сосове фине,
И разне салате.

Само једно не треба
Да ми ради жена:
Никада је молит' нећу
Да ми — натре рена.

Бимбаша.

Цитати са додатцима.

„Ето ти белаја!“ — рекао један супруг, кад је први пут опазио да му се жена бегли.

„Бе аферим, од Добуја Мујо, и ми коња за трку имамо!“ — Тим би се речима могла почети адреса велике скупштине у Србији. (т. ј. ако се скупштинари не сете каквом бољем почетку).

„Многојајета!“ — Тако пева моја стара кума, кад храни своје кокошке.

„Без старца нема ударца“, — (кажу да је то девиза Чича-Николе Христића, који је дочекао да се под његовим штапом заснива слободнији устав).

„Ништа леише од слободе!“ — Певају Чигути у Босни, кад виде да смену сваке године бар по једанпут банкротирати.

„Докле ћемо, побратиме, бит' у окови?“ — Питају слободни Срби Стеву Влад. Каћанског (а он, патник, не може ништа да им одговори).

И з ј а в а.

На „Учтиво молбу Чика Кузману“, што је била штампана у 29. бр. „Стармалог“ имам да изјавим ово: Ја сам без одобрења срп. дил. позор. дружине, објавио, да ће се једна (а не две претставе, као што то вели писац „учтиве молбе“) претстава држати у корист виловчана. На представи је пало 58 фор. и кад су одбијени трошкови, остало је чистих 38 фор. (а не 70—80, као што се у „учтивој молби“ вели). Ја сам те новце хтео одмах да пошљем виловачкој општини за њене потопљенике, али ми неки чланови дружине то недозволише, него ме шта више тако жестоко нападоше, да сам ја новац на сто бацио и отишао. Новац је за тим употребљен за исплату дуга за даске, платно и др., јер нас бина са патосањем сале, доиста огромна трошка стаје. Друштво је дакле за то, да се најпре исплате дугови, па онда да се чине милостије. — Но што је главно, ја нисам крив, што виловачки потопљеници не дођоше до својих „милодара.“ Ја сам шта више и јаван предлог у „Застави“ учинио у једном допису „Из Шајкашке“, да се не дели само Кикинђанима, него и др. невољницима, а нарочито пострадалим виловчанима, па сам од своје стране приложио 1 фор. јер ми моја учитељска сиротиња не допушташе да више приложим.

На примедбу слагачеву под звездицом, имам да приметим, да сам и опет — као неки управитељ дружине — без одобрења дружине послао г Тони Хаџићу 20 фор. као прилог дружине, на „зидање срп. на р. позоришта у Новом Саду“ с обећањем, да ћу на тај смер слати од сваке претставе толику суму. Но кад се доцније повела препирка по нашој журналистици, да ли да се зида ил не зида позориште; кад је оvd. позор. дружина дознала, да се зграда не сме звати срп. народно позориште, није ми допустило, да и једне паре више на тај смер пошљем. И ту дакле нисам ја крив. — Што сам пак, одушевљен, у први мах успехом оvd. позор. дружине, без одобрења исте, објавио да ће се држати претстава у корист пострадали виловчана, и што сам обећао — и опет без одобрења дружине — на зидање нар. позоришта од сваке претставе 20 фор. — за то тек нисам заслужио, да ме јавно сумњиче да ја друштвени новац на своје смерове ваљда употребљујем, — док — као што и напред рекох — подужеће ово, мене стаје и велика труда, једна — а и трошка из сопственог мог и онако сиромашног учитељског џепа.

Молећи вас и т. д.

Ковиљ 10. нов. 1888.

Са поштовањем

Кузман Миловановић

учитељ.

Добили смо још једну Изјаву, и то од г. Јеврема Миковића учитеља у Сентомашу. Изјава је та сувише опширна а да би је могли у нашем малом листу целу штампати, за то вадимо и штапамо из ње оно што је главно. Г. Ј. Миковић вели, да он није тужио лист „Браник“ него Браниковог дописника из Сентомаша, „који је много пута потрзао по „Бр.“ туђе поштење и играо се њиме као деца лоптом,“ па је и његову част увредио.

Г. Миковић разлаже за што га је тужио и вели да ће пред судом доказати лажност увредљивих тврдња тога дописника.

Уредништво „Стармалог.“

Исправак. У 32. броју овога листа, под песмом „Не вери“ случајно је изостала белешка, да је та песма превод са мађарског. Ово сада исправљамо по молби самога г. преводиоца.

Све дужнике наше, којима смо нарочите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

Књижарско-издавачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавачко чокоће, те у корењу затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

	ф. н.
1. П. Марјановић, трг. Чуруг	дугује 14.45
2. Ђока Поповић „ Даљ	„ 6.07
3. Јован Крајновић, учит. Бело брдо	„ 6.75
4. Милан М. Продановић, Папрац	„ 4.95
5. Ника Николић, парох Бајша	„ 4.50
6. Живојин Предраговић учит. Баваниште	„ 15.—
7. Гавра Радмиловић, бележник, Соколовац	„ 4.50
8. Коста Змејановић, парох Грк	„ 8.20
9. Љуб. Николајевић трг. из Руме, сада у Војки	„ 19.83
10. Лука Иришки, бележник у Крчедину	„ 14.65
11. Љубомир Т. Ђурић, учитељ у Црепаји	„ 6.25
12. Н. Ј. ПОПОВИЋ, ТРГОВАЦ У АДИ	„ 12.12
13. Милан Теодоровић, парох, Кобаш	„ 4.50
14. Вујо Вирјевић, трговац, Бихач у Босни	„ 12.45
15. Исидор Николић, свештеник Арад-Гај	„ 11.25
16. Атанасије А. Николић парох у Шапинци	„ 16.—
17. Тодор Коњовић трговац у Мохолу	„ 18.70
18. Коста Михајловић, трговац у Жабљу	„ 6.70
19. Дане Бањанин, Шкаре код Оточца	„ 7.50
20. Ђорђе Јовановић, Бигула	„ 4.70
21. Илија Марковић учитељ у Моторину	„ 8.70
22. Стеван Ристин у Срп. Црњи	„ 8.70
23. Buchhandlung J. Reich Karlstadt	„ 17.47
24. Ј. Е. Тијерану, у Оравици	„ 2.25
25. Ристо Ј. Перотић, Мостар	„ 79.65
26. Младен Ђорђевић, књижар у Београду	„ 50.—
27. Ј. Трифуновић, негде у Босни	„ 21.30
28. Леон Вирра, трг. у Бошњаци	„ 4.66
29. Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„ 16.17
30. С. Д. Циковић, сада у Срему	„ 13.88
31. Платон Соларић, парох у Катинци	„ 10.80
32. Књижара В. Шмита на Ријечи	„ 34.31
33. Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи	„ 6.—
34. Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви	„ 6.40
35. Нико Радетић, трговац у Приједору	„ 20.50
36. Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	„ 17.16
37. Љубомир Милић, трговац, Јасеново	„ 11.33
38. Љубомир Тодосић, трговац, Маргарица	„ 14.59
39. Спиро Будисављевић, Кореница	„ 20.14
40. Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„ 19.20
41. Душан Петровић, учитељ у Врањеви	„ 8.70
42. Н. К. Пуљевић, Ст. Вановци	„ 8.70
42. Јово Поповић, учитељ, Војнај	„ 8.90
43. Паја Митровић, Ораховица	„ 7.30
44. Стеван Урошевић, Шид	„ 8.70
45. Петар Милошевић, На Ријечи	„ 12.65
46. Гавра Гринхут у Загребу	„ 39.74
47. И. Хамершмид у Вршцу	„ 14.48
48. Д. Кнежевић, Медина	„ 6.12
49. Св. В. Милић, Ст. Градиште	„ 6.—
50. Јанићије Поповић, проф. у Србији	„ 37.63
51. К. Николић парох у Калаву	„ 35.—
52. К. Поповић трг. у Слатини	„ 71.70
53. Васа Јовановић, официјал, Сењ	„ 8.—
54. М. Марјановић у Голубинци	„ 10.37

Ко од горњих дужника и сад неби хтео

да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове још многе друге, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг изравна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Нове књиге.

Позоришна библиотека. Под овим насловом издаје накнадна штампарија у Вел. Кикинди збирку краћих позоришних игара, и до сада је изишло 6 свезака. Цена је свакој свесци 20 новчића. Те свеске доносе овај садржај:

Свеска 1. Клин Клином. Лакрдија у једном чину.

Написао Кишфалуди К. Смађар. превео Милан Петровић.

Свеска 2. Љубоморна жена. Шаљива игра у 2 чина.

Написао А. Коцебу. Превео Иван Мартиновић.

Свеска 3. Заборављен штиг од кише. Шала о певањем и играшем у 1 чину. Написао Арнолд Шредер. Превео Милан Петровић.

Свеска 4. За чашицу. . . Слика из обичног живота у 1 чину. Написао Б. Р. Шиглевъ С руског превео Милан Петровић.

Свеска 5. Страх од радости. Позоришна игра у једном чину, Написала госпођа Емилија Жирарденова. С немачке прераде Хајриха Лаубе превео М. Петровић.

Свеска 6. Лажов и лажић. Лакрдија у једном чину. Написао Арнолд Шредер. Превео Милан Петровић.

Венеција. Успомене с пута у Италију. Написао Марко Цар. У Задру. Печатња И. Водицке 1888. Цена 50 н.

Дечије забаве. I. II. III и IV свешчица. Издање књижаре Милив. Каракашевића у Сомбору. Цена свакој свесчици 4 н или 10 пара дин.

Пут на Синај. Написао: Хаџи Сава Косановић, бивши Д. б. митрополит. Издање „Дабро-босанског источника“ 1888. Цена?

Свеска XI.

Година I.

НОВИ ВАСПИТАЧ

ОРГАН ЗА ПЕДАГОШКУ КЊИЖЕВНОСТ

уређује и издаје

Мита Нешковић.

САДРЖИНА: О народном образовању. — Уплив хигијене на школску дисциплину. — Из педагошког света. — Пабирци. — Грађа за историју школаретва. — Књижевни преглед Новог Васпитача.

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ КЊИГА:

КЊИЖЕВНА ЗРНИЦА

од

ЈАШЕ ТОМИЋА.

(одштампано из разних листова.)

КЊИГА ПРВА.

ИЗ ЗАТОЧЕНИЧКОГ СВЕТА.

Садржај је овај: Из мога познанства. I. Стари лопов

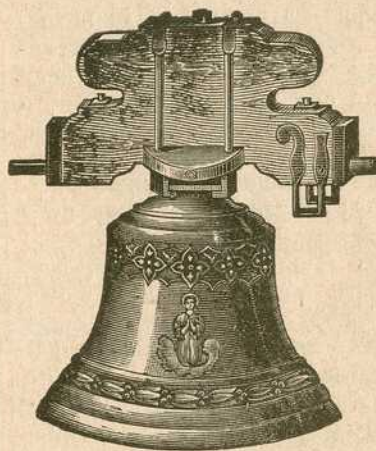
II. Како постају од кокошара разбојници? III. Украо девојку. — Милетић и Нанчић у затвору. — Робијашке школе. — Робијашке радионице. — Јер боље слободном човеку ил заточенику? — Робијашка црква и моја придика.

Књига је штампана у штампарији др. Свет. Милетић; износи 5 штампаних стабака на финој хартији, (80 страна) а цена јој је 20 новч. Препродавци добијају уобичајени рабат,

Поручбине се шиљу на администрацију „Заставе“.

Књига се може добити и у свима књижарама.

О Г Л А С И.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА ПЛ БОТЕ СИНОВИ

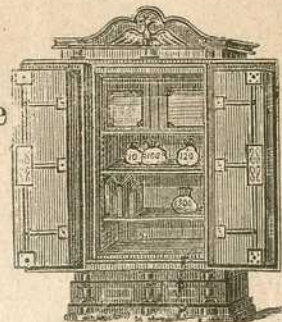
10—10

звоноливци у Вршцу.

КАСЕ

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

22—36